

در نشست حفاظت از تالاب های استان فارس گفته شد؛

چاه های غیر مجاز، علت اصلی مرگ تالاب پریشان است

مدیر کل حفاظت محیط زیست فارس گفت: کشاورزی پایدار و اصلاح معیشت ها برای حفاظت از تالاب های استان امری ضروری است.

به گزارش خبر، در جلسه ای با حضور استاندار فارس و مدیرکل حفاظت محیط زیست استان و نماینده UNDP و مشاور رییس سازمان محیط زیست کشور و نمایندگان دانشگاه و فعالان محیط زیست برگزار شد، که ابتدا به شرح مزایا و وضعیت تالاب های استان و برنامه های اقدام شده، پرداخته شد. استاندار فارس، با بیان اهمیت بحث تالاب های استان، گفت: پدیده کم آبی بزرگترین چالشی است که ما با آن روبرو هستیم و دشواری های بسیاری را برای استان و کشور ایجاد کرده و زنده شدن دوباره تالاب ها تنها با مدیریت درست منابع آب زیرزمینی و برداشت به اندازه از آنها همچنین پرداخت حق آبه آن ها، شدنی است.

محیط زیست اولویت اصلی ماست

ایمانیه در با بیان اینکه در ماه جاری باید قرارگاه آب استان فارس راه اندازی شود، گفت: این قرارگاه باید با هدف پیگیری و حل مشکل تالاب های استان و کمک به احیای این زیست بوم ها اقدام کند و به همه مباحث مربوط به آب و تالاب بپردازد و همچنین همه دستگاه های مرتبط عضو آن به همراه فرمانداران شهرستان های حاشیه تالاب می بایست به صورت روزانه فعالیت کنند و در این قرارگاه حضور داشته باشند.

وی افزود: طبق رهنمون های رهبر انقلاب، محیط زیست اولویت اصلی ما است.

محمدهادی ایمانیه یکشنبه ۱۹ دی در نشست حفاظت از تالاب های فارس با اشاره به سفر رئیس مجلس در اواخر هفته گذشته به فارس، گفت: در این سفر وضعیت تالاب های استان به ویژه بختگان برای رئیس مجلس با جزئیات شرح داده شد تا در بودجه ۱۴۰۱ اعتبارات بختگان و پریشان بیشتر دیده شود.

او از رایزنی با فولاد نی ریز برای کمک به حفاظت محیط زیست خبر داد و افزود: استفاده از فاضلاب و پساب نیریز برای صنعت، استفاده خط انتقال آبی که از خلیج فارس تا سیرجان آمده و همچنین استفاده از سد چشمه عاشق، برای کشاورزی و صنعت از جمله طرح هایی است که با موافقت فولاد نیریز منجر به حفاظت بیشتر از منابع آبی این شهرستان می شود.

ایمانیه با بیان اینکه محیط زیست و حفاظت از آن در اولویت مدیریت استان است، گفت: آثار تخریب محیط زیست ابعاد اجتماعی و حتی امنیتی دارد بنابراین احیا و حفاظت از محیط زیست باید بر مبنای کار علمی و همه جانبه باشد که در این میان مشارکت مردم نقش آفرین است. مدیر کل حفاظت محیط زیست استان با بر شمردن ارزش ها و کارکردهای تالاب ها و نقش سیاست گذاری ها و فعالیت های انسانی در تخریب و خشکیدن تالاب ها گفت: ۱۳ تالاب در سطح استان فارس وجود دارد که ۵ تالاب از آن ها در زمره تالاب های با اهمیت بین المللی قرار دارند که در کنوانسیون رامسر به ثبت رسیده اند.

ظهربی همچنین بیان داشت: خشکسالی های اخیر در کنار برداشت فراتر از ظرفیت از منابع آب سطحی و سفره های آب زیرزمینی سبب شده که همه تالاب های مهم استان، امروز خشک و به کانون های تهدید محیط زیستی تبدیل شوند.

براساس نظر کارشناسان، خشکسالی تنها سهم ۱۰ تا ۲۰ درصدی در خشک شدن تالاب ها دارند و سهم عمده در این ماجرا برداشت زیاد از منابع آب زیرزمینی و سطحی است.

ایجاد فروچاله و فرونشست در زمین و روستاهای اطراف تالاب ها، شورشدن آبهای زیرزمینی و اراضی کشاورزی و تبدیل بستر تالاب ها به کانون گرد و غبار و ایجاد طوفان نمک از جمله تبعات خشک شدن تالاب ها است که سلامت و زیست مردم را نیز به خطر می اندازد.

مدیرکل محیط زیست استان فارس با بیان اینکه وضعیت تالاب ها خوب نیست، افزود: در حال حاضر فقط دو تالاب کوچک برمشور و هفت برم در طول سال آب دارند و مابقی تالاب های استان یا کاملاً خشک شده اند و یا به صورت فصلی با بارندگی موقتاً آبیگری می شوند، وی ادامه داد: در بارندگی اخیر نیز تالاب های استان چندان تغییری نداشته اند، به گونه ای که پریشان و کافت کماکان کاملاً خشک هستند و آبیگری مابقی تالاب ها نیز بین ۱۰ تا ۳۰ درصد آن هم به طور سطحی بوده است و تنها تالاب هیرم ۵۲ درصد آبیگری شده است.

حمید ظهربی، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان فارس با بیان اینکه از سال ۸۵ سازمان حفاظت محیط زیست، مدیریت جامع زیست بومی تالاب ها را در دستور کار قرار داد تا آبخیز نشینان و دستگاه ها با هم برای یک هدف مشترک کار کنند، اظهارداشت: ترویج بهره برداری اصولی از منابع آب و کشاورزی پایدار و اصلاح معیشت ها برای حفاظت از تالاب های استان امری ضروری است.

وی با بیان اینکه لزوم حفظ محیط زیست و مدیریت جامع و به هم پیوسته منابع محیط زیستی همواره مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده است گفت: دو بند از ۱۵ بند سیاست های کلی محیط زیست، ابلاغی مقام معظم رهبری مشخصاً به این مهم پرداخته است.

وی با یادآوری قوانین مرتبط با حفاظت و احیای تالاب ها و قوانین برنامه توسعه در زمینه مدیریت جامع و زیست بومی تالاب ها گفت: برای احیای تالاب ها بر اساس رویکرد مدیریت زیست بومی ساختارسازی در سه سطح محلی، استانی و ملی انجام گرفته است.

مدیرکل محیط زیست استان فارس با بیان اینکه در مدیریت زیست بومی همه بخش ها باید در تدوین و اجرای برنامه مشارکت داشته باشند، بیان کرد: تدوین برنامه مدیریت جامع یکی از اقداماتی است که انجام شده و تا کنون ۴ برنامه برای ۶ تالاب مهم استان تهیه شده است.

مهری اثنی عشری مدیر ملی طرح حفاظت از تالاب های ایران نیز با تشریح دستاوردهای این طرح در دریاچه ارومیه از تعمیم نتایج حاصل از این طرح در حوضه بختگان با مشارکت دولت ژاپن و برنامه عمران ملل متحد در سه سال آینده خبر داد و گفت: طرح های اصلاح معیشت و کشاورزی پایدار که در دریاچه ارومیه نتیجه بخش بوده در ۳۰ روستای حاشیه تالاب بختگان در استان فارس نیز انجام می شود، افزود: امسال ۶ روستا در زمینه کشاورزی پایدار و ۵ روستا در زمینه ترویج معیشت های پایدار در شهرستان های اطراف تالاب بختگان به عنوان پایلوت انتخاب شده اند و با مشارکت دست اندرکاران محلی، دستگاه های دولتی و سازمان های مردم نهاد در این روستاها الگو سازی انجام میشود.

مشاور رییس سازمان محیط زیست کشور هم که مهمان مجازی جلسه بود، با بیان اهمیت محیط زیست، گفت: بیشترین کسری آب زیر زمینی در کشور حدود ۱۳۰ میلیارد متر مکعب است که سهم زیادی از آن مربوط به استان فارس است و شاید عدم بهره برداری خردمندانه در تولید گندم و برنج و

محصولات کشاورزی در سال های گذشته باعث این موضوع شده است.

یکی از شاخصه های سلامت محیط زیست، زنده بودن تالاب هاست

لاهیجان زاده ادامه داد: یکی از شاخص های سلامت محیط زیست و سلامت حوزه های آب و مدیریت صحیح آب، زنده بودن تالاب هاست که متأسفانه در کشور و استان، وضعیت خوبی وجود ندارد و علل عمده آن، ابتدا سوء مدیریت در آب با اثر حدود ۵۰ درصد و دوم تغییر اقلیم با تاثیر ۱۹ درصدی، است.

وی در ادامه، به احیای موفق دریاچه ارومیه اشاره کرد و گفت: در نظر داریم که مشابه همین برنامه در مورد دریاچه بختگان، اجرا کنیم.

مشاور رئیس سازمان محیط زیست کشور، علت خشکی دریاچه پربشان را اینگونه عنوان کرد: چاههای بسیار زیاد غیر مجاز، علت اصلی مرگ تالاب پربشان شده و استانداری فارس باید تلاش کند که ردیف بودجه اختصاصی برای احیای تالاب های فارس، بگیرد و در برنامه ۱۴ بهمن ماه در روز تالاب، خبرهای خوبی در این زمینه بشنویم.

نماینده UNDP، که به صورت آنلاین در جلسه حضور یافته بود، گفت: وجود تالاب های طبیعی برای محیط زیست و کره زمین لازم است، زیرا تالاب ها می توانند ذخیره سازی آب، حفاظت در مقابل طوفان و کاهش تخریب سیل، تثبیت خطوط ساحلی و مهار فرسایش، تزریق مجدد آب های زیرزمینی (جابه جایی آب از تالاب به درون سفره های زیرزمینی)، تخلیه آب های زیرزمینی (جابه جایی آب به سوی بالا و تبدیل آن به آب های سطحی)، پالایش آب از رسوبات و دیگر آلودگی ها و تعدیل آب و هوای محلی را انجام دهند.

وضعیت تالاب های ایران خوب نیست

گلپهر در ادامه به نقش مفید تالاب ها در اپیدمی کرونا هم اشاره کرد و گفت: تالاب ها در این دوران نقش بسیار مهمی در تقویت روحیه اجتماعی مردم ایفا کردند.

وی در مورد وضعیت تالاب های کشور ایران گفت: وضعیت تالاب های ایران اصلاً خوب نیست و تنها روش نجات آنها روش مشارکتی است که از سال ۲۰۰۵ سازمان حفاظت محیط زیست با سازمان های بین المللی، در ایران اجرا می شود و در استان فارس بر روی دریاچه پربشان شروع شده و در مورد دریاچه بختگان در حال شروع است و با توجه به اهمیت تالاب بختگان در زیست بوم این منطقه و اثرات اجتماعی بر زندگی جوامع محلی، دارد، اجرای این طرح در اولویت قرار دارد.

در ادامه این جلسه مسعود نوشادی، استاد تمام بخش مهندسی آب دانشگاه شیراز و مجری طرح تحقیقاتی احیای بختگان گفت: کاهش میزان بارندگی در محل دریاچه ها، ۵۰ درصد کل حوضه است و از سال ۸۸ به این سمت، سال نرمال و ترسالی در حوزه طشک و بختگان نداریم و از طرف دیگر با کاهش بارندگی و تبخیر مواجه بودیم.

وی با بیان اینکه کاهش شدید منابع آب در حوضه تالاب بختگان طی ۱۰ سال اخیر رخ داده است، افزود: بررسی آبخوان ها نشان داد نه تنها آبخوان ها، تالاب را تغذیه نمیکنند بلکه از تالاب به سمت آبخوان خروجی دارد و از آبخوان برای احیای تالاب نمیتوان استفاده کرد.

نوشادی با بیان اینکه چاه های زیادی در اطراف تالاب حفر شده که ورودی و خروجی به تالاب را برعکس کرده است، بیان کرد: احداث سدهای مخزنی، برداشت بیرویه از آب رودخانه ها، کشاورزی های پر آب از جمله دلایلی است که منجر به خشک شدن تالاب ها شده است.